

МІОК Міжнародний інститут
освіти, культури
та зв'язків з діаспорою

МІЖНАРОДНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
«УКРАЇНСЬКА
МОВА У СВІТІ»

»» ЗБІРНИК

Львів, 2024

Тетяна ДЕНИСЕНКО

(Київ, Україна)

ЗАСТОСУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ ЯК ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ УКРАЇНЬСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Формування українознавчої компетенції є одним з головних завдань курсу «Українська мова як іноземна» на підготовчих факультетах для іноземців та осіб без громадянства вищих навчальних закладів. Туристичні маршрути «Крокуй. Київ» забезпечують виконання українознавчого компонента програми на прикладі киевознавства для студентів, які навчаються у Києві або дистанційно в київському університеті.

Розробки відповідають лексичному та граматичному матеріалу рівнів володіння українською мовою як іноземною А2 (базовому) та В1 (рубіжному) [6]. У межах програми університету їх доцільно впроваджувати з другого семестру. У першому семестрі можна використовувати гру «Київ напам'ять», що містить зображення визначних місць Києва з назвами українською та перекладом англійською мовами. Вищеназвана гра відповідає темам «Місто», «Місцевий відмінок іменників», «Напрямок руху» [4]. Також зображення київських пам'яток розвивають у студентів (слухачів) навичку розрізнення між частковою та загальною сутностями. Наприклад, пам'ятник («Бабця класична»), храм (Андріївська церква), транспорт

(Київський фунікулер), музей (Національний художній музей України), місце відпочинку (Лавка-кіт), заклад культури (Національна опера України), навчальний заклад (Київський національний університет) [4].

Як інтерактивні методи навчання розробки краще застосовувати наживо, тоді вони охоплюють приблизно 2-4 академгодини. В онлайн умовах одна розробка відповідає 2 академгодинам. Після проходження маршруту в аудиторії чи поза нею студенти отримують домашнє завдання у вигляді гугл-форми та супровідні матеріали, а саме ворд-файл з усіма необхідними посиланнями, відповіді до завдань за текстом маршруту, візуальний матеріал. Бонусним матеріалом домашнього завдання може слугувати відео про відомих людей і казкових персонажів, згаданих у текстах листівок. Наприклад, 6-й пункт «Маршруту технічного: Транспорт» називається «Довженко» й веде до тролейбусного депо на вул. Довженка, 7. Тут доцільно додати посилання на відео про О. Довженка з YouTube-каналу «Книга-мандрівка. Україна» [1]. Інформацію про відповідність маршрутів темам програми подано нижче. Назви 12 маршрутів розташовано в абетковому порядку.

- «Маршрут арифметичний: Сходи» відповідає темам «Найвищий ступінь порівняння», «Відносні прикметники».
- «Маршрут ботанічний: Київ зелений» відповідає темам «Вищий ступінь порівняння прикметників», «Найвищий ступінь порівняння прикметників», «Кількісні числівники» і «Ділення».

- «Маршрут винахідницький: Ліхтарі» відповідає темам «Кількісні числівники в родовому відмінку», «Відносні прикметники», «Місцевий відмінок іменників» і «Місцевий відмінок прикметників».
- «Маршрут зоологічний: Тварини» відповідає темам «Казка», «Дієприкметники», «Безособові форми дієслова на -но, -то», «Давальний відмінок іменників» і «Наказовий спосіб дієслова».
- «Маршрут інженерний: Водогін» відповідає темам «Дієприкметники», «Найвищий ступінь порівняння прикметників» і «Наказовий спосіб дієслова».
- «Маршрут історичний: Давній Київ» відповідає темам «Дієприслівники недоконаного і доконаного виду», «Дієприкметники».
- «Маршрут міфічний: Київські казки та легенди» відповідає темам «Казка» та «Порядкові числівники».
- «Маршрут проєктувальний: Дніпро, мости, місточки» відповідає темам «Вищий ступінь порівняння прикметників», «Кількісні числівники» та «Дієслова руху».
- «Маршрут часовий: Годинники» відповідає темам «Котра година?» й «О котрій годині?».
- «Маршрут творчий: Лавки» відповідає темам «Наказовий спосіб дієслова», «Найвищий ступінь порівняння прикметників», «Якісні прикметники» та «Кольори».
- «Маршрут технічний: Транспорт» відповідає темам «Транспорт» і «Дієслова руху».

- «Маршрут соборний: Куполи» відповідає темам «Великдень», «Різдво», «Свята в Україні», «Безособові форми дієслова на -но, -то».

Для студентів медико-біологічних спеціальностей будуть доречні маршрути зоологічний і ботанічний, а для інженерно-технічних – арифметичний, винахідницький, зоологічний, інженерний, проєктувальний, часовий, творчий, технічний; економічних – арифметичний, гуманітарних – історичний, міфічний, соборний, творчий. Додатковим джерелом інформації до туристичних маршрутів є путівник «Київ: перші кроки». Зокрема ботанічному маршруту відповідає розділ «Озеленення» [2]. Мапа «Київ у кубі» містить 3 маршрути, які знайомлять з визначними місцями столиці України та сприяють закріпленню знань, отриманих під час проходження тематичних маршрутів, а також розвитку умінь і навичок в орієнтування на місцевості [3].

Отже, застосування листівок «Крокуй! Київ», гри «Київ напам'ять», карти «Київ» підходить як для онлайн, так і офлайн занять. Відповідає програмі курсу УМІ для підготовчих факультетів на рівнях володіння А2-В1, забезпечує зв'язок навчання з життям, виконує українознавчу функцію, впроваджує оптимальні виходи із зони комфорту завдяки простоті викладеного матеріалу, що водночас не адаптований для іноземців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахтем Сейтаблаєв про режисера Довженка. 6 серія «Книга-мандрівка. Україна». URL : <http://surl.li/bqfec> (дата звернення: 12.06.2024).
2. Грабовецька С. Київ: перші кроки / іл. Главацька О. Київ : ФОП Козловець О.В., 2019. 20с.
3. Київ : карта для мандрів, відкриттів та пригод! /автор маршрутів Н. Князева; іл. М. Гермашева. Київ : Chulan Bookstore, 2016.
4. Київ напам'ять. Мемо cards: гра / іл. М. Гермашева. Київ : Chulan Bookstore, 2016. 36 карток. (Серія «КРОКУЙ KYIVLAB»).
5. Крокуй! Київ. Сімейні маршрути для прогулянок містом : комплект листівок /автор маршрутів Н. Даценко; текст Л. Гречанюк; іл. М. Гермашева. Київ : Chulan Bookstore, 2017. 12 аркушів. (Серія «КРОКУЙ KYIVLAB»).
6. Стандартизовані вимоги до рівнів володіння українською мовою як іноземною. URL : <http://surl.li/ukxvm> (дата звернення: 12.06.2024).